

פניני הצדיקים

רבי אהרן קוטלר זצ"ל: ממנהיגי אגודת ישראל באמריקה. מייסדה של ישיבת לייקווד. ראש ישיבות קלצק ולייקווד. מקים עולה של תורה בארה"ב. רב ופוסק. נולד בסביסלוביץ (בלארוס) בשנת ה'תרנ"ב (1892). (החליף את שם משפחתו מפינס לקוטלר כדי לברוח מהרשויות באירופה). בהיותו בן 14 למד בישיבת 'כנסת ישראל' בסלובודקה והפליא בהתמדתו, בחריפותו ובתפיסתו המהירה והתגלה כעילוי. **בני משפחתו לחצו עליו כדי שיעזוב את הישיבה וילמד מקצוע- אך הוא עמד בלחצם והמשיך להתעלות בלימודו.**

בגיל 19 עבר לסלוצק. בגיל 23 התחתן והחל ללמד בישיבה בסלוצק. לאחר כ-7 שנים נמלט מהקומוניסטים עם חלק ניכר מתלמידיו לקלצק. בתקופה זו הגיעה הישיבה לשיאה, בכמות ובאיכות. הישיבה התפתחה מהר והייתה למרכז התורה מן הגדולים בפולין. עסק במגבית כדי להקל על מצבה הכספית של הישיבה. ב-1925 השתתף ביסוד "ועד הישיבות" בוויילנה (עבד בצוותא עם ה"חפץ חיים", רבי חיים עוזר גרודזנסקי ורבי אלחנן ווסרמן בכל ענייני הכלל, בייחוד באגודת ישראל).

בשנת ה'ת"ש (1940) לאחר פרוץ מלחמת העולם השנייה ברח עם ישיבתו והגיע ליפן. בשנת ה'תש"א (1941) הגיע לארה"ב והקים את "ועד ההצלה" של "אגודת הרבנים" למען פליטי המלחמה. מאוחר יותר הקים את ישיבת לייקווד בשם "בית מדרש גבוה באמריקה", שלימים הפכה לישיבה הגדולה בעולם עם אלפי תלמידים. פעל רבות בשטח החינוך היהודי במסגרת 'אגודת ישראל', מאוחר יותר כיהן כנשיא המועצה העולמית של 'אגודת ישראל'. נפטר ב-ב' כסליו בשנת ה'תשכ"ג (1962) בארה"ב. את מקומו כר"י לייקווד תפס בנו, ר' שניאור קוטלר. חי כ-70 שנים. ציונו בירושלים.

אביו: ר' שניאור זלמן פינס. **אשתו:** בתו של הרב איסר זלמן מלצר (בעל 'אבן האזל', ר"י עץ חיים). **מתלמידיו:** ר' אלעזר מנחם מן שך. ר' יהושע יגל. **מילדיו:** ר' שניאור קוטלר. **רבותיו:** ר' שניאור זלמן פינס (אביו). ר' איסר זלמן מלצר. ר' נתן צבי פינקל (הסבא מסלובודקה). **מספריו:** ימשנת ר' אהרן- סדרה הכוללת 19 ספרים: 10 על מסכתות הש"ס, 2 שו"ת, 1 הלכות שכנים, 4 מוסר, 2 תנ"ך.

במהלך מלחמת העולם השנייה, בעיצומה של ההשתוללות הנאצית הגיעו 24 רבנים לאיטליה של מוסוליני ועמדו בפני הסגרה למדינותיהם. לאמור: מוות בטוח. רבי אהרן קוטלר זצ"ל, המייסד וראש ישיבת לייקווד ומנהיגם של הציבור הלא חסידיים בארה"ב ומי שעמד בראש "ועד ההצלה" באמריקה ביקש בכל מאודו להציל את הרבנים הללו. הוא פנה לפעיל אורתודוקסי ידוע, מי שחיבר את הספר "אתיקה מסיני", ארווינג בונים, וביקש את עצתו. "מי לדעתך יכול להתערב לטובתם של 24 הרבנים?" שאל הרב קוטלר.

ארווינג בונים הציע את סניף ה"מאפייה" האיטלקית בארה"ב. הרב קוטלר האיץ בבונים ליצור קשר מידי עמה. אחרי שנוצר הקשר נשאל הרב קוטלר: "מי ומי ההולכים לפגישה?" ותשובת הרב היתה: "אתה ואני". ויהי ערב ויהי בוקר והרב קוטלר וארווינג יצאו לדרך לפגוש את ה'סנדק' של ה"מאפיה", ג'ו בונאנו. הרב קוטלר לא ידע לדבר בשפה האנגלית ולכן היה זה בונים שהסביר לבונאנו את בעיית 24 הרבנים הנתונים בסכנת חיים באיטליה. ראש ה"מאפיה" שאל את בונים: "מיהו האיש היושב לידך?" ובונים ענה: "הוא ה'סנדק' של העם היהודי".

"באמת?", שאל ראש ה"מאפיה". "כן" השיב בונים, ואז בונאנו אמר לו: "תגיד לו שאני רוצה ברכה". בונים פנה אל הרב קוטלר באידיש והסביר לו כי בונאנו רוצה ברכה. הרב קוטלר לא היסס לרגע ובירך: "תגיד לו שהוא יאריך ימים וימות במיטתו". בונים לבונאנו: "הוא מברך אותך בחיים ארוכים ושתמות במיטתך". כאשר שמע בונאנו את הברכה הגיב: "זה מוצא חן בעיני". הוא הבטיח שבתוך שבועיים יפעל לשחרורם של 24 הרבנים. ואכן בונאנו מימש את ההבטחה.

כ-20 שנה לאחר האירוע הזה, ב 1964, נעצרה לימוזינה שחורה ונוצצת בחזית ישיבת "ליקווד" בלייקווד, ניו-ג'רסי, ושני גברים לבושים בהידור רב יצאו ממנה אל עבר משרד הישיבה. כאשר נשאלו למבוקשם השיבו כי הם מחפשים את הרב קוטלר. הרב קוטלר (הבן) התייצב בפניהם והציג את עצמו. "לא, זה לא אתה. אנחנו מחפשים אדם מבוגר" אמרו.

הרב שניאור קוטלר, הבן, הסביר להם כי מדובר באביו וכי הוא כבר אינו בין החיים מזה כמה שנים. שני האיטלקים סיפרו לבן כי הם הם האחים בונאנו ושאביהם מייחס את אריכות ימיו לברכתו של אביו הצדיק. "עכשיו שאבא שלנו פרש מעסקיו אנחנו מחליפים אותו ובאנו לקבל את אותה הברכה". "אני מצטער", אמר רבי שניאור קוטלר זצ"ל, "אבא שלי יכול היה לעשות כדבר הזה אבל לא אני". מאוכזבים אך מבינים נפרדו ראשי ה"מאפיה" לשלום מהרב שניאור קוטלר זצ"ל. **עבור הצלתם של 24 הרבנים מידי הנאצים, זכה ג'ו בונאנו לברכתו של מרן הרב אהרן קוטלר זצ"ל ובזכותה חי עד גיל 97. הוא מת ב 2002 בבית חולים בטוסון, אריזונה.**

בהיותו בליטא התאפשר לו להימלט מידי הנאצים. הוא התלבט להיכן לנסוע, לארץ ישראל או לארצות הברית. הצדדים היו שווים ולא היתה בידו החלטה ברורה. הטיל אפוא הרב את גורל הגר"א והפסוק שעלה היה: "ויאמר ה' אל אהרן לך לקראת משה המדברה". מיד הוא הבין את הפירוש "ויאמר ה' אל אהרן" (רמז לשמו: אהרן קוטלר). "לך לקראת משה המדברה" (משה- ידידו הרב משה פיינשטיין זצ"ל לאחר שגורש מרוסיה היגר לארה"ב. שהיה כבמדבר - שכן ארה"ב היתה אז מאד ירודה וממש כמדבר מבחינה רוחנית). ואכן הרב אהרן קוטלר הגיע לארה"ב ותוך זמן קצר הקים את הישיבה בעיר ליקווד בניו ג'רסי, ישיבה שהיא כיום מהגדולות בעולם, והשפיע רבות על יהדות ארה"ב.

רבי שמואל אליעזר הלוי אידלס זצ"ל הידוע בכינויו **מהרש"א**: מגדולי מפרשי התלמוד, נולד בפוזנא בשנת ה'שי"ה (1555). נפטר באוקראינה ה' כסלו ה'שצ"א (1631). חי כ-76 שנים. המהרש"א היה צאצא של משפחת קלונימוס המפורסמת, שייחוסם מגיע עד דוד המלך. אביו היה ר' יהודה הלוי מצאצאי ר' עקיבא כהן ור' יהודה ליואי הזקן מפראג ופרנס בקהלת אובן, אמו הייתה ממשפחת המהר"ל מפראג, וחותנו היה ר' משה אשכנזי מפוזנא מחבר זכרון משה.

בצעירותו החלו להתגלות כישרונותיו. בהיותו בגיל 30 הורי אשתו יסדו ישיבה גדולה והעמידוהו בראשה, ומאז חתם את שמו "שמואל אידלש" על שם חמותו שהכיר לה טובה, מפני שתמכה בישיבתו בפוזנא במשך עשרים שנים, בין השנים ה'תשמ"ה עד ה'שס"ה (1585-1605). לאחר הסתלקותה כיהן כרב בעיר חלם במשך כעשר שנים, ובשנת ה'שע"ד (1614) נקרא להיות אב"ד וראש ישיבה בלובלין. משם נקרא לאב"ד בטיקטין, ולבסוף נתקבל לרב באוקראינה והקים ישיבה בה למדו אלפי תלמידים. **גאון בנגלה ובנסתר. ענוותן. בעל רוח-הקודש. בעל מופתים.**

מחיבוריו: יחידושי הלכות על הש"ס - בו הוא מבאר במיוחד את דברי התוספות **יחידושי אגדות** - על אגדות חז"ל נדפסו אח"כ עם הוצאת הש"ס.

בטרם ישב המהרש"א על כס הרבנות בעיר אוסטרו היהודית, שימש כרב בעיירה קטנה שהייתה כפופה, כשאר העיירות באזור, למרותו של הרב האזורי מטעם הממשלה, המכונה "רב מטעם". על פי חוקי המדינה, חויבו כל רבני העיירות להתייצב מעת לעת בפני הרב האזורי, ולקבל את הוראותיו. זמן רב חלף ממינויו של רבי שמואל אליעזר, והוא לא הופיע במעונו של 'הרב מטעם'.

חשב הרב: "בוודאי מתמיד גדול הוא, ואינו חפץ לבטל מלימודו". ברם, כאשר מעוד כמה איסופות נעדר רבי שמואל אליעזר, החליט הרב הזה לנסוע אליו, לשאלו לפשר הדבר. בבואו, ערכו לו כל בני העיירה קבלת פנים מפוארת כראוי לרב בעל מעמד כמוהו, ולמרבה הפלא, **גם הפעם בלטה היעדרותו של המהרש"א.**

השתדל הרב הנכבד לדונו אף עתה לכף זכות: "מן הסתם טרוד הוא בלימודו עם תלמידיו בישיבתו, ולכן אינו יכול לבוא, אך אם כן בעצמי אל בית-מדרשו". המהרש"א ישב בחברת תלמידיו ולמד עימם, שעה שנראו דמויותיהם של הרב ומלוויו בפתח בית המדרש. **זמן ממושך עמדו כשהם ממתנינים לשווא שהמהרש"א יבחין בהם, אך הוא לא חנן את הפמליה הנכבדה אפילו במבט...**

פתאום, נכנס במרוצה אל בית-המדרש, נער יפה תואר. לתדהמת ראש-הרבנים, **קם המהרש"א ממקומו לכבוד הנער, והחל משוחח איתו שעה ארוכה...** כשראה זאת הרב, פנה אל המהרש"א ואמר: "עד היום סברתי כי הסיבה שנמנעת מלהגיע אליי בשל היותך מתמיד ואינך חפץ לבטל במלימודך. לפיכך הגעתי אני אליך כדי לפגושך. וגם כשהגעתי - לא הבטת אלינו אפילו לרגע, ושוב סברתי כי אינך חפץ להתבטל מלימודיך. והנה, כאשר נכנס נער זה, הפסקת מלימודך ושוחחת עימו זמן רב!".

כשסיים הרב לשפוך את קיתונות הזעם על ראש המהרש"א, פתח ר' שמואל אליעזר את פיו הקדוש, ואמר לו דברים סתומים ומופלאים: "דע לך כי לא לחינם פסקתי מלימודי כדי לשוחח עם העלם; וזה יהיה לך לאות ולמופת: **בעוד שעתיים ייהרג בחור זה!**" - הכעס טרם התפוגג מליבו של הרב מטעם. הוא סירב להאמין לנבואתו של המהרש"א, מיהר, אפוא, בעקבות הנער היוצא, החל קושר עימו שיחה, כשבכוונתו לעכב אותו עימו. 'בעוד שעתיים אחזור עם הנער אל בית המדרש, ואוכיח לעין כל, כי אין בדברי רבי שמואל אליעזר ממש', הרהר.

השניים טיילו יחד אנה ואנה, הרב הציץ בשעונו, ועל פניו פשטה הבעת שביעות-רצון: השעתיים מתקרבות לקיצן... לפתע, עבר במקום צייד שהיה עסוק במרדף אחר להקת ברווזים, הוא כיוון את רובה הצייד לעבר אחד העופות וירה. **הכדור שנפלט מרובה הצייד החטיא את המטרה, ופגע בליבו של הנער והלה נפל מת במקום** - הצצה בשעון, החריפה את הבעת ההלם שעל פני הרב: **הדבר אירע שעתיים בדיוק מהמועד, שנקב המהרש"א!**

נסער כולו רץ אל בית-המדרש. מייד בבואו הקדימו, והוא המהרש"א בבשורה נוספת: "**בעוד זמן קצר יובא הרוג נוסף אל העיר**" - הרב מטעם לא הספיק לעכל את ההתרחשות הראשונה, וחבורת אנשים נרגשת התפרצה לבית המדרש, ובפיה ידיעה על אדם, שנמצא הרוג מחוץ לתחום העיר. הוא לא ידע את נפשו מרוב תדהמה, ותלה זוג עינים שואלות ברבי שמואל אליעזר, **שיואיל להסביר לו את פשר תעלומת שני ההרוגים.**

"הבחור הצעיר שראית", נשמע קולו של המהרש"א, "היה גלגולו של אחאב מלך ישראל, ולכן נהגתי בו כבוד שכזה. ולפי שאחאב נהרג בידי יורה, כנאמר (מלכים א, לד) 'ואיש משך בקשת לתומו, ויכה את מלך ישראל', לכן גם סופו של נער זה היה באותה צורה". המהרש"א המשיך לגולל באוזני הרב מטעם הנדהם, את התעלומות להן היה עד: "כבר בזמן לידתו של הנער, נברא המשחית שתפקידו היה ליטול את חייו, הוא המתין במקומו מחוץ לעיר לשעה בה יימלא את שליחותו. אולם אתה", נשא המהרש"א קולו, "התערבת, ועיכבת את הדבר, ובזמן המיועד, נטל המשחית את נפשו של אדם אחר תחתיו".

"עתה צריך אתה כפרה על שגרמת להריגת אדם!". למשמע דברי המהרש"א נפל הרב לרגליו והתחנן על נפשו: "הורני דרך תשובה!". נענה רבי שמואל אליעזר: "תשובתך תהא, שתסיר מעליך את עטרת הרבנות, שהוענקה לך על ידי השלטונות, ותהפוך לעגלון!". ואכן, עשה האיש כדבריו, עזב את מעמדו הרם ועסק במקצוע העגלונות, למען כפר חטא

(סיפור זה הופיע בפנקס החברא-קדישא בעיר אוסטראה שבאוקראינה, ורבי נחמן מברסלב, שביקר בעיר, פירסמו ברבים)

הרב יעקב משה חרל"פ זצ"ל: נולד בירושלים ביום שבת, כ"ט בשבט ה'תרמ"ב (1882). השם חרל"פ הוא ר"ת של "חייא ראש לבני פולין" או "חכם ראשון ליוצאי פולין". גאון. ענוותן. שקדן. גילה שליטה מקיפה בכל מכמני הש"ס והפוסקים, הראשונים והאחרונים. התחנך בת"ת "עץ החיים". הגאון הגרי"ל דיסקין מבריסק, בחן את הרי"ם בהיותו בן 13 ואמר עליו "שהוא נער טוב ולומד יפה", וזהו שבח שרק יחידי סגולה זכו לקבל מהגאון. בהיותו כבן 15, כבר אז נודע כבקי ומעיין בהלכה, וכשהגיעה שאלה הלכתית מסובכת לפני ר' שלמה זלמן בהר"ן, היה מבקש מידידו ר' צבי מיכל לשלוח אליו את ר' יעקב כדי לברר איתו את התשובה.

בשנת ה'תרס"ח (1908) נתמנה לרבה של שכונת "שערי חסד" בירושלים ולאחר מכן מונה גם לרבה של שכונת רחביה. בשנת ה'תרע"ב (1912) נתמנה לראש ישיבת "עץ חיים". שימש כראש ישיבת בית זבול. ביפו, פגש את הרב אברהם יצחק הכהן קוק והפך

תלמידו בלב ובנפש. עם הקמתה של **לחשבת** "מרכז הרב קוק" נתמנה הרב לעמוד בראשה. בתפקיד זה כיהן בשנים ה'תרצ"ה עד שנת ה'תשי"א (1935 – 1951), עד סמוך למותו. עם קום המדינה, היה הרב מחברי משלחת הרבנים שביקרו אצל בן-גוריון והשפיעו עליו לבטל את גזרת הגיוס של בחורי הישיבות ובן-גוריון עצמו התבטא, שדמעותיו של רבי יעקב משה הן היו הגורם להחלטתו, להשארת עולם התורה, במתפונתה ובצביונה הרוחני הקיים. לאחר פטירתו של הרב קוק היה מועמד לכהונת הרב הראשי של ארץ ישראל, אך בסופו של דבר נבחר הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג. נפטר ב-ז' כסלו ה'תשי"ב (1951). ציונו בסנהדריה בירושלים. חי כ-69 שנים.

אביו: ר' זבולון. **אמו:** מרים. **רבתי:** אביו, הרב זבולון חרל"פ (דיין בבד"ץ העדה החרדית בירושלים). הראי"ה קוק והרב יהושע צבי מיכל שפירא. **מתלמידיו:** נכדו חביבו הרב ניסן מאיר פייבל זק"ש (רבה של שכונת שערי חסד ורחביה), הרב ישעיהו משורר (אב"ד פ"ת), הרב יוסף לייב זוסמן, הרב יהודה עמיטל (ראש ישיבת הר עציון), הרב משה צבי נריה.

מספריו: **טובים מאורות מי מרום** • **ביאור על שמונה פרקים לרמב"ם** • **אבות** • **לחם אבירים** • **כרך על שלוש רגלים** • **הגדה של פסח** • **בינת המקראות** • **מעייני הישועה** • **אורי וישעי** • **יתהילים ומשלי** • **כרך על חנוכה ופורים** • **שיחות לפרשת השבוע** • **בית זבול** • **יהד הרים** • **צבי לצדיק**.

מאז היווסדה הייתה שכונת שערי-חסד בירושלים שכונה של תורה ויראת-שמים. בתי-הכנסת שבה היו ועודם ספוגים תורה ותפילה, שוקקי חיים של קדושה בכל שעות היממה. רבה של השכונה, היה הגאון הרב יעקב-משה חרל"פ. בימים ההם עבר היישוב הקטן בארץ-ישראל טלטלות רבות. המצב העולמי הכללי, השלטון הבריטי וגזרותיו, השפל הכלכלי, ועוד. כל אלה ערערו את הקרקע מתחת רגליהם של בני ירושלים. במיוחד גדול היה החשש לבני הדור הצעיר, לבל יושפעו מן הרוח הזרה שנשבה מבחוץ.

אולם הרוח הייתה עזה, והיא סחפה צעירים רבים אל מחוץ לעולמה של תורה. בנו של אחד התושבים, יהודי ירא-שמים ובן-תורה, השליך את לבושו המסורתי וגזז את פאותיו. לב ההורים נשבר, אך לא היה לאל-ידם לעשות דבר. היו מהשכנים שדרשו מההורים להרחיק את הבן הסורר מהבית ומהשכונה. אך אלה, בעצה אחת עם הרב חרל"פ, החליטו להוסיף לקיים את הקשר עם בנם ולנסות להשפיע עליו. הבן הוסיף אפוא לחיות בשכונה, בהשילו מעליו את שאריות הסממנים שקשרו אותו למסורת. לאחר זמן התנדב להגנה' ובמרוצת הזמן נעשה מפקד בכיר בארגון.

שבת אחת נזדעזעה השכונה כולה: הצעיר נראה נוסע להנאתו, במכונית, ברחובות השכונה. מעולם לא העז איש לחלל כך שבת בפרהסיה ברחובות השכונה. היה זה בבחינת פריצת קו אדום. היו בשכונה קנאים, שהעניין העלה את חמתם. אלה הטיחו חרפות וגידופים על ראש הצעיר שחילל וביזה את כבוד השבת. הוא לא התרשם מן החרפות וגם לא מאיומים. להפך, נראה היה כי כל אלה רק הגבירו את רצונו להתגרות בתושבים ולהפגין את הבוז שהוא רוחש להם. קנאי השכונה כבר הודיעו כי בשבת הבאה לא יעבור המעשה בשתיקה. עם התקרבת השבת נעשתה האווירה בשכונה טעונה. הרי ברור לכול כי השבת הקרובה עומדת להיות שבת של פורענות. **לא הועילו כל תחנוני ההורים על אזני בנם.** הוא היה נחוש כוונתו לנסוע ברחובות השכונה גם בשבת הקרובה. בצר לו פנה האב שוב אל רב השכונה, לבקש עצה. הרב חרל"פ הקשיב בתשומת-לב לדברי האב, והתעניין בעיסוקיו של הצעיר. "אמור לבנך כי אני מבקש לראותו ולשוחח עמו בעניין חשוב", אמר לבסוף לאב.

בהגיע האב לביתו סיפר לבנו על הזמנת הרב. אולם הבן סירב ללכת. "יודע אני מראש את שברצונו לומר לי. אין לי עניין בהטפות מוסר". ביומיים הבאים הוסיף האב להתחנן לפני בנו, ללכת אל הרב- אך ללא הועיל. השבת התקרבה, והבן עומד בסירובו. נותרו עוד כמה שעות עד השבת, והמתח באוויר גואה. כשדמעות בעיניו ניסה האב ניסיון אחרון לדבר על לב בנו: "אף אם לא תקבל את דברי הרב, עשה-נא לי טובה ולך אליו. איך אראה את פניו בעוד כמה שעות בבית-הכנסת כאשר אפילו לשוחח עמו לא הסכמת?". לבסוף הסכים הבן לתחנונים. "אל תטפח ציפיות", הדגיש קודם לכתו. כשהגיע לבית הרב זה היה שעה קלה לפני שבת. הרב עדיין לא שב מהטבילה במקווה. להפתעתו הרבה קידמה אותו הרבנית במאור-פנים ובחיוך. היא ביקשה ממנו להמתין לרב, ובינתיים פרסה לו מעוגת השבת הטרייה. לאחר כמה דקות הופיע הרב. על פניו נסוכה הארת השבת הממששת, וכולו אחוז הרהורי דבקות. בהבחינו בצעיר רץ אליו מיד ולחץ את ידו בחמימות. "אני מתנצל על שהטרתני אותך אל"י בשעה דחוקה זו", התנצל, "סלח לי". לאחר הפתיחה הלבבית, אמר לו הרב: "**שמעתי עליך דברים גדולים. נודע לי כי אתה מפקד חשוב בהגנה' ועוסק בהצלת חיי יהודים. יהיה חלקי עם מי שזכו להגן בגופם על עם ישראל. אין לשער את גודל המצווה שבידך!**".

"אולם אני מבקש לספר לך, כי יש כמה אנשים בשכונתנו שאינם מודעים למעשיך החשובים. הם אינם יודעים כי אתה עוסק במצווה כה חשובה, הדוחה גם את השבת. בשבת שעברה, סיפרו לי, נסעת במכוניתך בחוצות השכונה. ומן-הסתם, כשיהודי נוסע בשבת, הרי זה משום פיקוח-נפש. אם כך הדבר, הנסיעה מותרת ואף מצווה. אולם מי שאינם יודעים זאת, זוממים לפגוע בך, ואגב כך להפריע למלאכת-הקודש שאתה עוסק בה.

"בקשתי אפוא ממך כי מחר, אם תצטרך שוב לנסוע בדחיפות כדי להגן על חיי יהודים, אנא הקש על דלתי והודע לי. אני אכנס עמך למכונית, ואסע עמך ברחובות השכונה. כך ידעו כולם שנסיעתך מותרת בשבת, ולא יפגעו בך ובעבודתך". נכנסו הדברים הרכים לליבו של הצעיר, ומאותו יום לא נסע עוד בשבת ברחובות שערי-חסד, והשקט והשלווה חזרו לשרור בשכונה.

הרב אהרון טברסקי זצ"ל - נולד בשנת ה'תקמ"ז (1786) בצ'רנוביל. הבן הבכור של אביו. נקרא על שם סבו הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין. גדל ולמד בבית-סבו. עוד בצעירותו הצטיין בענוותנותו ובראית השמים שלו ונתמנה ע"י אביו לעורר את לבבות בני ישראל לתורה ועבודה, ועל כן נסע על פני עיירות לעוררם לקדושה וטהרה.

על גדולתו התבטא אביו הקדוש: יש לי שבעה בנים כשבעה קני המנורה ו"אהרן" עומד ומטיב עליהם. ועוד כתב עליו בכתב: "בני הרב הגדול במנין אשר אין דורו דור יתום ולא דור אלמן, מזה בן מזה, חכם הכללי כבוד הישראלי מו"ה רבי אהרן". כיהן כאדמו"ר עוד בחיי אביו. את סמיכתו קיבל מר' ברוך ממזיבוז. לאחר הסתלקות אביו מילא את מקומו בצ'רנוביל והיה האדמו"ר השלישי מצ'רנוביל. רבים פנו אל הרב ונושעו: עקרות, בעיות בזיווגים ומחלות קשות ושאר מרעין בישין. **מלומד בניסים. ענוותן. בעל רוח-הקודש. פועל ישועות ובעל-מופת.** נפטר ב-ח' כסליו ה'תרל"ב (1871). חי כ-85 שנים. ציונו בצ'רנוביל.

אביו: ר' מרדכי (המגיד מצ'רנוביל). **אמו:** מרת חיה שרה (בתו של ר' אהרן הגדול מקרלין). **נשותיו:** בתו של ר' גדליה מליניץ (מח"ס תשועות חן- זיווג ראשון), בתו של ר' צבי מקארסטשוב (זיווג שני). **מרבותיו:** סבו, ר' מנחם נחום (בעל מאור עיניים).

בניו: ר' ברוך אשר (מצ'רנוביל), ר' ישעיה משולם זוסיא (מצ'רנוביל) ור' מנחם נחום (מלועו-צ'רנוביל). **בנותיו:** מרת חיה שרה (נישאה בזיווג ראשון עם ר' ישראל ובזיווג שני עם ר' שלמה מלודמיר), הרבנית פייגא (נשאה לר' דוד משה פרידמן מצ'ורטקוב) והרבנית פרל (נשאה לר' יצחק פיצ'ניק מברזנה). **אחיו:** ר' אברהם מטריסק, ר' דוד מטולנא, ר' יוחנן מרחמסטרביקה, ר' יעקב ישראל מצ'רקס, ר' יצחק מסקוויירא, ר' מנחם נחום ממקורב ור' משה מקורסצ'וב. **אחיותיו:** הרבנית חנה חיה (נשאה לר' דוד), הרבנית מלכה (נשאה לר' יחיאל מיכל מדרוהוביטש) והרבנית שיינדל (נשאה לר' דוב בער מלועו).

מסופר, כי הרה"ק אברהם יהושע העשיל זצ"ל הידוע בכינויו ה"אוהב ישראל" מאפסא החשיב וכיבד מאד את בניו של ר' מרדכי מצ'רנוביל. פעם אחת היה ר' אהרן אצל הרבי מאפסא, וכיבדו הרה"ק מאד, ושאל אחד מבניו של ר' אברהם: "מדוע האבא מכבד כל-כך לבני הרה"ק מצ'רנוביל, וכי בניו שלו הם קטנים מהם עד שעליו לכבדם כל-כך?". ענה הרה"ק וסיפר: "בהיותי אחר חתונתי והצטרכתי להוריד נשמות לזה העולם, הלכתי בשמים לבחור בנשמות להוריד, וראיתי בשמים אילן עם נשמות, שהיו מאירות מאד, ממש שלא כדרך הטבע, ושאלתי: 'מהו אלו הנשמות?', ואמרו לי, שאלו הם **נשמות מאוד גבוהות**, ואם ברצונך ליקח מהם אתה מסתכן, כי אלו הנשמות, אם לא יצליחו כדבעי, יגרום הדבר לחורבן עולם! שכן הרבה פעמים, **הקליפה מנסה להאחז דווקא בנשמות הגבוהות, ויוצא מזה חורבן גדול**". ונתייראתי ולא לקחתי משם נשמות, לאחר זמן נזדמן לי עוד פעם לעבור דרך אותו מקום, וראיתי, **שמזה האילן נחסרו שמונה נשמות**, ושאלתי: 'למה נחסרו?', וענו לי שהרה"ק ר' מרדכי מצ'רנוביל היה כאן, והוא לקח מכאן שמונה נשמות, וכולם הצליחו! ואם כן, וכי לא אכבד לבניו?!".

מנהגו היה, שבכל לילה אחר תפילת ערבית קיבל אנשים עד חצות הלילה, ואחר חצות סגר את דלתו ולא נתנו לשום איש ליכנס אז. פעם-אחת היה מתנגד, שרצה לראות מה עושה הרבי אחר חצות, וכשהרבי נכנס לתפילת ערבית החביא את עצמו בחדר הרה"ק באיזה ארון כדי לראות מה הרבי עושה אחר חצות לילה, וכנשכנס הרה"ק אחר תפילת ערבית ראה, שהרבי מקבל אנשים, והם נותנים לו פתקים ופדיונות הרבה עד חצות לילה וכשהגיעה חצות, לא היה אף אחד בפנים, ורבינו סידר את הפתקים והפדיונות ושם אותם על מקומם.

פתאום שמע נקישות בחלון, ורבינו ניגש ופתח את החלון ושמע נשמה מדברת ובוכה לפני הרבי, היות שזמן רב שהיא מסתובבת מאילן לאילן והחיצונים מכים אותה מכות נמרצות, ומבקשת מהרבי, שיעזור לעשות לה טובה להצילה מבאר שחת, רבינו שאל את הנשמה, אם בחייה כאדם נתנה לו פעם כסף, ענתה הנשמה שלא נתנה לו אף פעם, "אם-כן", ענה הרבי, "איני יכול לעשות לך טובה", וצעקה הנשמה: "אוי, רבי רחמנות".

אמר רבינו: "היות ועל ידך קבור יהודי, שנתן לי הרבה מעות ותבקשי ממנו, אם הוא רוצה ליתן לך חלק ממה שנתן לי עבורך, אזי אני יכול לעשות לך טובה, **ואם הוא לא יאמין לך, אז בארון נמצא איש אחד ששומע כל זאת ותקח אותו לעדות**", והנשמה לקחה את המתנגד לבית-החיים ואחזו חיל ורעדה והעיד שם, כל מה ששמע מהרבי, והנשמה החזירה אותו לבית רבינו והמתנגד התעלף, וכשהתעורר, אמר לו רבינו: "**הראיתך מה שאנו עושים אחר חצות לילה?!**".

מובא ב"ספרן של צדיקים", מפי החסיד ר' אלעזר דוב גימאן מקאז'ניץ זצ"ל מחסידיו של הרה"ק רבי אהרן מצ'רנוביל זצוק"ל, כי פעם אחת עמד הוא בקודש פנימה אצל מורו ורבו הרב הקדוש רבי אהרן זצוק"ל, ובאה איזה אשה מצ'רנוביל בבכייה גדולה, היות שהשיאה את בתה לאלמן אחד מק"ק טשארניגאוו ובכל לילה באה הנפטרת אשת האלמן וחונקת את בתה. השיב לה הרב הקדוש בלשון גערה, שתסיר את הדמיון הזה מליבה. אך האשה באחת שלא תזוז מכאן, עד שייתן תרופה לבתה. אזי ענה לה הרב הקדוש: "ומה אעשה כי מרחק רב יש מפה עד לטשארניגאוו". ענתה האשה ואמרה "רבי, יש לי אמונה ברורה, שהרבי יכול לפעול ממרחק כמו מקורב".

הניח הרב הקדוש את אצבעו על חוטמו כדרכו, ואמר "אוי, אוי על ייסורי", ומיד ציווה לקרוא לאיש הממונה על בית-החיים דק"ק צ'רנוביל, ופקד עליו לפתוח את השער דבית החיים שם, ויאמר להמתים שם בהאי לי שנא: "תדעו שאהרן בן חיה שרה ציווה עליכם שתתראו עם המתים דק"ק טשארניגאוו, ותאמרו להם, שפלונית בת פלוני לא יהיה לה עסק עם האשה פלונית מפה, ובאם לאו גוזר אהרן בן חיה שרה, שישליכו אותה חוץ למחיצתה", ויותר האלמנה לא הטרידה את מנוחת בתה.

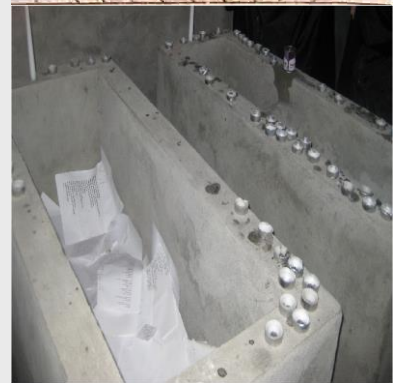
הרב אהרן טברסקי זצ"ל - נולד בשנת ה'תקמ"ז (1786) בצ'רנוביל. הבן הבכור של אביו. נקרא על שם סבו הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין. גדל ולמד בבית-סבו. עוד בצעירותו הצטיין בענותנותו ובראת השמים שלו ונתמנה ע"י אביו לעורר את לבבות בני ישראל לתורה ועבודה, ועל כן נסע על פני עיירות לעוררם לקדושה וטהרה.

על גדולתו התבטא אביו הקדוש: יש לי שבעה בנים כשבעה קני המנורה ו"אהרן" עומד ומיטיב עליהם. ועוד כתב עליו במכתב: "בני הרב הגדול במנין אשר אין דורו דור יתום ולא דור אלמן, מזה בן מזה, חכם הכללי כבוד הישראלי מו"ה רבי אהרן". כיהן כאדמו"ר עוד בח"י אביו. את סמיכתו קיבל מר' ברוך ממזיבוז. לאחר הסתלקות אביו מילא את מקומו בצ'רנוביל והיה האדמו"ר השלישי מצ'רנוביל. רבים פנו אל הרב ונושעו: עקרות, בעיות בזיווגים ומחלות קשות ושאר מרעין בישין. **מלומד בניסים. ענותן. בעל רוח-הקודש. פועל ישועות ובעל-מופת.** נפטר ב-ח' כסליו ה'תרל"ב (1871). חי כ-85 שנים. ציונו בצ'רנוביל.

אביו: ר' מרדכי (המגיד מצ'רנוביל). **אמו:** מרת חיה שרה (בתו של ר' אהרן הגדול מקרלין). **נשותיו:** בתו של ר' גדליה מליניץ (מח"ס תשועות חן- זיווג ראשון), בתו של ר' צבי מקארסטשוב (זיווג שני). **מרבותיו:** סבו, ר' מנחם נחום (בעל מאור עיניים).

בניו: ר' ברוך אשר (מצ'רנוביל), ר' ישעיה משולם זוסיא (מצ'רנוביל) ור' מנחם נחום (מלועו-צ'רנוביל). **בנותיו:** מרת חיה שרה (נישאה בזיווג ראשון עם ר' ישראל ובזיווג שני עם ר' שלמה מלודמיר), הרבנית פייגא (נשאה לר' דוד משה פרידמן מצ'ורטקוב) והרבנית פרל (נשאה לר' יצחק פיצ'ניק מברזנה). **אחיו:** ר' אברהם מטריסק, ר' דוד מטולנא, ר' יוחנן מרחמסטרביקה, ר' יעקב ישראל מצ'רקס, ר' יצחק מסקווירא, ר' מנחם נחום ממקורב ור' משה מקורסצ'וב. **אחיותיו:** הרבנית חנה חיה (נשאה לר' דוד), הרבנית מלכה (נשאה לר' יחיאל מיכל מדרוהוביטש) והרבנית שיינדל (נשאה לר' דוב בער מלועו).

בעיר אחת היה דר יהודי, שהיה מחסידיו של הרה"ק רבי אהרן מצ'רנוביל זיע"א והיה לו בית מלאכת בורית והיה מחזיק למלאכתו נער גוי, פעם אחת כשבא בבוקר לבית המלאכה **ראה את הנער הגוי תלוי על תקרת הבית ללא רוח-חיים.** נבהל היהודי עד מאד וחשש, שמא אישימו אותו מיתה. לפיכך, החליט לעשות מעשה ולהיפטר מהנער.

הוא לקח את המת והפשיט את בגדיו ושרפם באש שתחת הדוד, ואת הנער זרק לתוך הדוד עם הבורית ואת עצמותיו, שנשארו, זרק לתוך הנהר וחזר לביתו, אך כאשר עברו כמה ימים ומשפחת הנער ראו, שאינו חוזר לביתו, מיד עשו רעש גדול, ואף שלא מצאו בבית היהודי רמז כל שהוא, עם כל זאת **עמדו בדעתם, שהיהודי הרגו וביקשו משר העיר לעוצרו.**

היהודי הצליח להתחמק מהם ונסע מיד אל הרה"ק רבי אהרן וסיפר לו את כל האמת מה שעשה ובכה לפניו, א"ל הצדיק: "**אל תדאג ואל תפחד, כי לא יאונה לך כל רע והנער יבוא,**" ענה לו החסיד: "איך ייתכן כדבר הזה, והלא אני בעצמי שרפתינו!", אמר לו הרב: "הלא אמרתי לך, שהנער יבוא ולך לשלום", חזר החסיד לביתו ושר העיר תפסו ונתן אותו במשמר. לאחר שבועיים הוליוכוהו לעיר הגדולה לבית המשפט, וגם קרובי הנער נלוו עמם **ובדרך ראו, שבאה לקראתם עגלה, והנער הנעדר יושב שם.**

שמחו קרובי הנער ולקחוהו עמם ושאלוהו, היכן היה? ואמר שהוא נסע לעיר אחרת לבקר את חברו, וכמובן, מיד פייסו את היהודי על שחשדו אותו בחינם ופטרוהו לשלום, והם חזרו עם הנער.

בעברם על הגשר שעל גבי הנהר **נהפכה העגלה, והנער נפל לתוך הנהר וטבע לעיני בני משפחתו.** אותו חסיד חזר שוב אל הרה"ק וסיפר לו הכול. אמר לו הצדיק: "אתה מתפלל עליי, על שפעלתי בתפלות להחזיר את הנער, שמת לפני שבועיים? אני אספר לך מעשה מזקיני בעל המאור עיניים זיע"א, אשר החזיר לזה העולם גוי, אשר מת מלפני יותר מחמישים שנה..."

פעם אחת הגיעה לרבינו אשה זקנה, וביקשה ממנו, שיאמר עבורה קדיש לאחר אריכות ימים ושנים. שאל אותה רבינו: "באיזה זכות היא מבקשת זאת?", ואמרה כי היא הייתה המינקת שלו, ואביו ביקש ממנה, שתשגיח על בנה בעת שמניקתו, שיטול את ידיו לפני האכילה, וכן שהעיניים שלו יהיה סגורים, ואני קיימתי זאת ולא גידלה אותו בנקל!". וגם השאירה שלושה רובל למשקה לצורך תיקון. אמר לה רבינו: "אם כן מגיע לך", וכשנפטרה, אמר רבינו קדיש בפעם הראשונה בעבורה וחילק גם משקה בעבורה. ובאה אליו בחלום הלילה וביקשה ממנו, שיפסיק לומר קדיש, **כי על ידי הקדיש הראשון שלו הייתה לה עלייה גדולה למקום גבוה בגן עדן, שהיא מתביישת להיות שם.**

הובא בספר "אוצר ישראל" בשם הרה"צ ר' ישראל סופר זצ"ל: שמעתי מפי ר' משה זליג כהן זצ"ל: שאביו, ר' יעקב צבי התגורר בצ'רנוביל, ואביו שכר פונדק, והיה שם איזה גוי אחד שרצה ג"כ לשכור אותו פונדק. הגוי נכנס בכח הזרוע לאותו פונדק, ונאלצו המשפחה היהודית למצוא פינה בפונדק.

בבוקר הלך אביו יחד עם בנו הקטן משה זליג הנ"ל אל הרה"ק רבי אהרן מצ'רנוביל זיע"א, ועמדו ליד שולחנו ובכו מאוד באומרם: "**הגוי נכנס לפונדק ונישל אותנו,**" ורבי אהרן בכה יחד עמהם, ואחר אמר: "אם כך- שהוא לא יחיה!", ובלילה השני באמצע הלילה הקיץ הגוי משנתו, והתחיל לצעוק בקול רם באמרו, **שזקן אחד עומד ונותן לו מכות, והראה סימני המכות על גופו,** ור' משה זליג הנ"ל ראה עצמו את הסימנים, והגוי צרח ואמר, שרוצה לברוח כי כמעט לא נשאר בו חיות מהמכות, וברח משם ולא חזר לשם לעולם.

האדמו"ר הרב שלמה בנימין הלוי אשלג זצ"ל - נולד ב-ה' תרט"ע (1909) בוורשא (פולין). מינקותו ניכר כחריף וכבור סוד שאינו מאבד טיפה, ומלמדו אהבו להשתעשע עימו בדברי תורה וחסידות גם לאחר שעות הלימוד בתלמוד תורה. בשנת ה'תרפ"ב (1922) עלה עם משפחתו לארץ ישראל. בתחילה התגוררו בירושלים. בהיותו כבן שלוש-עשרה כשלמד בישיבת 'בית יוסף' (בשיטת נובהרדוק הליטאית) בחרו הרה"ג מרן רבי הלל ויסקינד זצ"ל לעצמו לחברותא ויחד עמו הכין את השיעורים, שמסר בישיבה ולא פסק מלשבוך על זה שבגיל כה צעיר - יש לו ידע כה רב בש"ס ובחסידות בעמקות וחריפות נדירה. כמו כן למד בישיבות 'חיי עולם', 'עץ חיים', 'תורת אמת'. נודע בבקיאותו בתלמוד הבבלי ובחסידות.

זמן קצר לאחר נישואיו החל לומר שיעורים בזוהר הק' ובכתבי האריז"ל בשליחות אביו הק' ושיעוריו סחפו אנשים ולומדים רבים, אע"פ שהיה זה בשנות השואה שכולם היו טרודים ודואגים מה ילד יום ובכל זאת ציבור הלומדים הלך וגדל מיום ליום. בשנת ה'תש"ג (1942) באה משלחת לאביו וביקשו, שיואיל לשלוח אליהם את רבינו לאמירת שיעורים ולחיזוק הדת בחיפה ו'בעל הסולם' נעתר לבקשתם. בשנת ה'תשכ"א (1960) ייסד את ביה"מ בבני ברק ללימוד חכמת הקבלה וישיבה לבחורים. בקריית ארבע ייסד כולל אברכים, בו למדו חצי יום את תורת הנגלה וחצי יום את תורת הנסתר. נפטר ב- ז' בכסליו תשד"מ (1983). חי כ-74 שנים. ציונו בהר-המנוחות. בנו כ"ק מרן אדמו"ר ר' שמחה אברהם שליט"א ממשיך דרכו.

סבא (מצד אביו): ר' שמחה **אביו:** האדמו"ר יהודה לייב ('בעל הסולם'). **אמו:** מרת רבקה רויזא. **אשתו:** מרת אהובה לייבא (בת ר' דוד אהרן מזקני וחשובי חסידי סוכטשוב, נישא בשנת ה'תרצ"ה). **בניו:** ר' יחזקאל יוסף, אדמו"ר רבי שמחה אברהם. **מרבתי:** אביו, האדמו"ר ר' יהודה לייב אשלג. **חברותא:** הרה"ג מרן רבי הלל ויסקינד. **מתלמידי:** בנו הבכור, ר' יחזקאל יוסף (הקים בית מדרש ברחוב אבן עזרא בבני ברק), בנו, האדמו"ר ר' שמחה אברהם (ממשיך דרכו של רבינו ומנהל את בית המדרש ברח' שד"ל וידוע כ"בודק הכתובות"), ר' עקיבא הלוי אורצל (מייסד קבוצת הלימוד 'עטרת שלמה אשלג' ללימוד חכמת הקבלה), ר' יהודה ליאון אשכנזי, ר' אורי שרקי, ר' ירחמיאל וייס, ר' עקיבא אורצל ועוד רבים. **מספריו:** **יכתב העת 'האומה' יעטרת שלמה-חנוכה**- ליקוט משיחותיו שהעביר בשנים תשל"ה-תשמ"ג.

○ יפר בנו, כ"ק האדמו"ר ר' שמחה אברהם שליט"א: "זכרוננו בילדותי הגיעה אשה לביתנו וביקשה להיכנס לרבי. ואכן היא נכנסה והגישה לרבי פיתקא, שבה כתבה, שבעלה חולה אנוש ממש, ומבקשת היא ברחמים, שהרבי יעתיר עליו לרפואתו. הרבי לקח את הפיתקא והביט בו, והחל לדבר על עניינים שונים ומשונים, כגון: במה הוא עובד? ותוך כדי דיבור, גלגל הרבי את הפיתקא כקיסם ועשה עצמו כמנקה בין שיניו. האשה הייתה מאוד היסטרית, בכתה וביקשה שוב מן הרבי, שיברך את בעלה, אך הרבי הגיב בקור רוח ואמר: "הש"ת יעזור שהוא יהיה בריא וחזק כמו צעיר". ושוב דיבר על הא ועל דא. ותוך כדי דיבורו שיחק עם הפיתקא ותלש מפה ומשם פיסות קטנות שנרטבו.

האישה ראתה, שהרבי לא כל כך מודאג, יצאה מחדרו ופנתה לרבינית תליט"א בבכיות: "מה אעשה? בעלי חולה אנוש, והרבי מתייחס בזלזול". אמרה לה הרבינית: "הרי הרבי בירך ברפואה שלמה, והש"ת יעזור שאכן יבריא". כך במשך דקות ארוכות, עד שהרבינית הרגיעה אותה. כשיצא הרבי מחדרו, ניגש אחד הבחורים, שהסתקרן לדעת מה כתוב ב"קויטל". נכנס לחדרו של הרבי ומצא את הקוויטל במאפרה, מגולגל ומקומט. אך כשפתח ראה, שכתובים בו רק את שמו של החולה, וכל שאר המחלות והבעיות, שהיו אף הן כתובות, תלש הרבי בעת דיבורו, ואכן אדם זה הבריא כליל, וחי עוד יותר משלושים שנה מאז אותו "ניקוי שיניים", עד למעלה מגיל תשעים!

על העובדה, שהרבי ידע את יום פטירתו ניתן ללמוד מהסיפור המופלא הבא: ביום רביעי ג' כסלו ה'תשד"מ קרא לבנו וגילה לו את ענייני קבלת הפדיון והכתובות. במוצאי שבת קודש אור ל-ז' כסליו הורה לתלמידו ר' שמואל חנוך ליברמן זצ"ל להתפלל ערבית לפני התיבה ולומר קדיש לזכר אימו, הרבינית מרת רבקה רויזא ע"ה (אשת הגה"ק מרן 'בעל הסולם' שזה יום הזיכרון שלה). לשאלת התלמיד: "האם הרב אינו אומר קדיש על אמו?" השיב הצדיק: "יש לי סיבה, שאיני אומר קדיש על אמי ואתה תבין זאת מחר אחרי השעה 1.30 בצהריים". לאחר תפילת ערבית והבדלה אמר רבינו לאותו תלמיד שהוא מבקש ממנו, שגם מחר בתפילת שחרית ומנחה לא ישכח לומר קדיש. והוסיף ואמר: "ואפילו אם תהיה מבוהל ומבולבל תבטיח לי, שתאמר קדיש ולא תשכח". וכששאלוהו: מתי יעלו לציון אמו הרבינית, ענה: "אחא"צ נהיה כולנו בירושלים".

למחרת ביום א' בשעה 13:00 לקח רבינו את ספר הזוהר הק' לעיניו בו, כשבתו תחי' עברה ליד חדרו והציצה פנימה, קרא לה הצדיק ואמר: "ראי מה שאני לומד כעת, את הקטע הזה למד כ"ק אבי מורי 'בעל הסולם' דקות ספורות לפני הסתלקותו ביום הכיפורים". ובמקביל נכנסה גם הרבינית לחדרו של הרבי. אמר לה רבינו: "באוכל היום הרגשתי טעם גן עדן!". עצם עניו, וראשו נפל על ספר הזוהר הק' שהיה פתוח באיזרא רבא על השולחן שעליו נכתב פירוש הסולם על הזוהר הק' ע"י 'בעל הסולם' והחזיר נשמתו לבורא בקדושה ובטהרה.

○ יפר רבינו על מלחמה אחת שהכריז על ה'בעל דבר': היה זה בעת שנסע ע"פ הוראת אביו הקדוש לעיר חיפה כדי ללמד שם שיעורים בזוה"ק ובקבלה, וקיבץ על ידו מתי מעט, שהשתתפו בשיעורים, על פי מצוות אביו. באותה תקופה גר בתל אביב והיה עליו לצאת לחיפה בזמן מסוים, כדי שלא יאחר את האוטובוסים ויגיע בזמן. "בכל שבוע היה מזדמן לי איזה עניין של טרדה, שבא לעכבני מלצאת לדרכי, פעם אורחים ופעם פרנסה... אלא שהעניק לי הבורא 'חוש ריח' לזהות את ה'בעל דבר' ולא התעכבתי ויצאתי לדרכי! וכך גובר היה ניסיוני מעת לעת, עד שיום אחד הובאה לפניי שאלה קיומית דחופה, ולא יכולתי לסרב, והתעכבתי עד כשעה לאחר הזמן בו צריך הייתי לצאת. כשנפתרה הבעיה חישבתי ומצאתי כי מאוחר מדי לצאת לחיפה, וגם אם אצא עתה כבר לא אפגוש שם מתלמידי. עם זאת החלטתי לצאת לדרך, כדי ללמד את ה'בעל דבר' לקח. נסעתי והגעתי עד למקום, ושבתי כלעומת שבאתי. הוכחתי ליצר הרע, כי אינני מוותר כלל. מאז אותה נסיעה ארוכה ומייגעת, פסקו כל המניעות לאותה השעה היעודה".

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים, בריאות איתנה, פרנסה בשפע
ושכל משאלות ליבם יתקיימו לטובה ולברכה
ושכולם יחזרו בתשובה שלימה לאביהם שבשמיים

וכן להצלחת אברהם גורג'י בן דליה אפרת הי"ו
שיזכה להקים בית נאמן בישראל
ויצליח בכל מעשה ידיו
ויחזור בתשובה שלימה